

من رهبر مدرسه ام!

دکتر علی خلخالی

من به عنوان رهبر مدرسه می‌دانم هر مدرسه یک اجتماع است و باید با جامعه‌ای که در آن خدمت می‌کند، در ارتباط باشد. گروه‌های سیاسی اجتماعی - فرهنگی به طور مستقیم و غیرمستقیم بر کار مدرسه‌ها اثر می‌گذارند. رهبری مدرسه فعالیت‌های مرزی است. مهم‌ترین کار مدرسه تغییر زندگی دانش‌آموزان است. هدف اصلی مدرسه و آموزش تغییر است. اصل جوهری مدرسه تغییر است. آموزش و تدریس وسیله‌های تغییر تلقی می‌شوند. مدرسه‌ها محیط‌های تغییر و یادگیری هستند.

من می‌دانم که هیچ دو مدرسه‌ای یکسان نیستند. هیچ دو درس و دو معلم یک مدرسه، به جز شباهت در نقش شغلی و تجربه‌های خود، یکسان نیستند. من می‌دانم که در شرایط محیطی مشابه و یکسان هم، دو مدیر مدرسه، رهبری یکسانی ندارند.

کاملاً آگاهم که رهبری من به شدت تحت تأثیر ویژگی‌های فردی‌ام قرار دارد. ارزش‌ها و باورهای فردی من در ارتباط با رفتار و نتایج رهبری نقش مهمی ایفا می‌کنند. در عین حال من می‌دانم، رهبری مدرسه، نه به عنوان فعالیت قهرمانانه و فردی، بلکه به عنوان تلاشی دسته‌جمعی، در یک جایگاه ارزشی قرار دارد. من می‌دانم که تغییرات مداوم در محیط‌های درونی و بیرونی مدرسه مرا به اتخاذ روش‌های نوین رهبری ملزم می‌کند. من می‌دانم که خودآگاهی برای

من رهبر مدرسه هستم. من درک می‌کنم که مدرسه نهاد پیچیده‌ای است. من مهم‌ترین عامل موفقیت یا شکست مدرسه هستم. من مسئولیت مهمی در قبال موفقیت افراد و جامعه خود دارم. من پیونددهنده فرایندهای روزانه مدرسه به نظام آموزش و پرورش کشور هستم. من میانجی اصلاحات در سطح مدرسه و اصلاحات آموزشی گسترده‌تر دولت و دیگر نهادها هستم. من کاملاً آگاهم که در زمینه ثابتی از سیاست‌های آموزشی کار نمی‌کنم، بلکه در محیط آموزشی پویایی کار می‌کنم که به تغییر در سطح مدرسه نیاز دارد. من پلی هستم که محیط درونی مدرسه را با محیط بیرونی خود پیوند می‌دهد. من، به عنوان رهبر مدرسه، در اجرای سیاست‌ها، راهکارهایی متنوع را به کار می‌گیرم.

من متوجه هستم که خط‌مشی‌های آموزشی به فراهم آوردن جهت‌گیری تمرکز و پی‌ریزی نظام آموزشی کمک می‌کند. هنگامی که خط‌مشی‌های روشنی وجود داشته باشند، پاسخگویی مدیران بهتر خواهد بود. خط‌مشی‌های آموزشی به شفاف‌سازی انتظارات و تعریف اولویت‌های مدرسه و مدیر کمک می‌کنند. در عین حال که آگاهم هرچند این خط‌مشی‌ها نظامی آموزشی را شکل می‌دهند، کاملاً درک می‌کنم، ممکن است آن‌هایی که مسئول سیاست‌گذاری آموزشی هستند، از واقعیت‌های امور مدرسه‌ای اطلاع کمی داشته باشند.

من به عنوان رهبر مدرسه آگاهم که راه توسعه اقتصاد ملی از دروازه مدرسه شروع می‌شود. بدون مدرسه موفق، هیچ‌گونه عدالت اجتماعی نمی‌تواند وجود داشته باشد. دانش مدرسه‌های نقش مهمی در پیشبرد جامعه از طریق کاهش جرم و بیکاری، تولید درآمد و افزایش تولید سود ناخالص داخلی کشور دارد. آموزش مدرسه‌ای برای رشد اقتصادی و کاهش فقر حیاتی است.

موفقیت رهبری مدرسه ضروری است.

من می‌دانم که تجربه‌های خاص و ارزش‌های فردی هر رهبر بر نحوه مواجهه و تغییر رویدادها در محیط‌های بیرونی و درونی مدرسه تأثیر دارد. من آگاهم که فرهنگ مدرسه‌ام به‌شدت تحت تأثیر ارزش‌ها و عقاید من قرار دارند. رهبران مدرسه ارزش‌های خود را فدای دستیابی به اهداف کوتاه‌مدت و خوشامد دولت نمی‌کنند. رهبر مدرسه آن کاری را انجام می‌دهد که فکر می‌کند برای مدرسه و شاگردان نفع بیشتری دارد. رهبری مدرسه به امیدها و آرزوهای فردی شاگردان و نیازها و خواسته‌های جامعه پاسخ می‌دهد. رهبری مدرسه منافع دانش‌آموزان را، نسبت به منافع شخصی، در اولویت قرار می‌دهد. من برای اینکه مدیر مدرسه مفیدی باشم، باید روی موفقیت دانش‌آموزان تمرکز کنم؛ حتی اگر موفقیت‌ها به زودی آشکار نشوند. رهبری مدرسه نوعی تلاش جمعی است. همکاری میان معلمان و رهبران مدرسه مهم‌ترین مشارکت در کل آموزش و پرورش است.

معلمان نیروی حیاتی نظام آموزشی هستند. معلمان مهم‌ترین عامل مدرسه در تأثیرگذاری بر یادگیری دانش‌آموزان هستند. معلمان کارگزاران تغییر هستند. معلمان سازندگان چشم‌انداز هستند. معلمان، الهام‌بخش و تقویت‌کننده اعتماد به نفس و دیدگاه مثبت جهانی در دانش‌آموزان هستند. معلمان هسته اصلی یاددهی و یادگیری مدرسه‌ای هستند.

در محیط درونی مدرسه مشارکت بین رهبران و معلمان مدرسه مهم‌ترین و ضروری‌ترین مشارکت است. رهبران مدرسه نمی‌توانند جدا از معلمان کار کنند و معلمان نیز نمی‌توانند از رهبران مدرسه جدا باشند. مهم‌ترین عامل

تغییر در هر مدرسه خود معلمان هستند. رهبران مدرسه برای موفقیت باید بر مهارت‌ها، تخصص و تجربه معلمان تمرکز کنند و اعتماد به آن‌ها و ویژگی‌های آن‌ها را نشان دهند. رهبران مدرسه به معلمان وابسته هستند. کیفیت همکاری میان معلمان و رهبران مدرسه به‌شدت به جوی وابسته است که رهبر ایجاد می‌کند.

من می‌دانم، رهبران مدرسه باید کارآفرین و سازنده باشند. تمام رهبران مدرسه باید تفکر تجاری و کسب و کار هم داشته باشند. رهبران مدرسه باید منابع مورد نیاز مدرسه را تأمین کنند. ارتباط مدرسه با جامعه و خدمت‌رسانی به آن مهم است، زیرا اجتماعات محلی از مدرسه حمایت مالی می‌کنند. رهبری مدرسه باید در پاسخ به تغییرات و فشارهای محیطی خلاق باشد. هر مدیر خوب به معنای داشتن یک کارآفرین خوب است. خلاقیت یکی از ویژگی‌های کلیدی رهبری است.

من آگاهم که رهبری مدرسه به‌شدت تحت تأثیر زمان، مکان و فضا قرار می‌گیرد و ساختار نظام آموزشی بر عملکرد رهبری مدرسه تأثیر بسیار مهمی دارد. میزان متمرکز بودن نظام آموزشی ملی یکی دیگر از عوامل تأثیرگذار بر نحوه کارکرد رهبر مدرسه است. زمینه اقتصادی رهبری مدرسه شامل عوامل اقتصادی در محیط کشور یا ملت است. زمینه سیاسی رهبری مدرسه شامل عواملی در محیط ملی کشور، ساختارهای سیاسی، سیاست‌گذاری و اجرای آموزشی و ساختار قدرت و روابط بین سازمان‌های آموزشی و دولت‌هاست. «زمینه» بر رهبری مدرسه تأثیرگذار است و رهبری مدرسه بر «زمینه». رهبری مدرسه قطعاً به زمینه وابسته است. رهبران باید به تجزیه و تحلیل و کار در زمینه مدرسه قادر باشند. رهبران باید به لایه‌های زیرین زمینه مدرسه برسند. من رهبر مدرسه هستم.

